

Deel I

Met enige regelmaat zal ik een verslag gaan schrijven over de vorderingen van de bouw van mijn loc. Ik wilde graag een stoomlocomotief bouwen; niet te klein maar ook niet te groot. Na het zoeken in het tekeningenarchief van de NVM kwam ik uit bij de NS 7700 voor spoor 5". Deze loc, ook wel bekend als 'Bello' sprak me erg aan. Ook omdat deze loc nog steeds te bewonderen is bij de museumstoomtram Hoorn-Medemblik.

Dan bestel je de tekeningen en met 2 weken valt er een pak papier op de mat waar je u tegen zegt. Waar te beginnen? Een goede vraag maar gelukkig zijn daar dan "de ervaren rotten" die je op weg helpen waaronder Jan Gravemaker die we in het begin wegwijs heeft gemaakt. Voor mij blijft het bouwen beperkt tot de zaterdagen.

Dit omdat ik (nog) niet over een draai- en/of freesbank beschik maar ik ook een drukke baan heb. Niet erg en des te meer is de zaterdag voor mij het naar de club gaan een goede manier om te ontspannen. Het feit dat ik alleen op de zaterdagen aan bouwen toe kom betekent automatisch dat (De Zaagtaand) de komende jaren een verslag van mij mag verwachten. Het blijft hobby en daarom ga ook niet zeggen wanneer de loc klaar is. Al duurt het nog 10 jaar; als ik die 10 jaar zoveel plezier als nu ervaar aan het bouwen heb ik daar geen moeite mee. Na de enlargeplaten kwam het dwarsenlarge; 2 stuks voor deze loc.

De bufferbalk voor en achter zijn bijna klaar. Voor dit hele project geldt; "al doende leert men". Ik heb geen technische achtergrond en moet dan ook nog veel leren. Dat is het mooie op zaterdag; er lopen heel wat leermeesters rond die ik dan ook zeer dankbaar ben voor hun hulp en adviezen. Maar goed; bij de bufferbalk ging het dus fout. In de veronderstelling dat de meeste klinknagels geen functie hadden had ik deze er mooi op vastgemaakt.

Maar 3 tekeningen verder bleek ineens dat er nog een hoeklijntje mee moest worden geklonken. Dat betekende een zaterdag extra werk om de oude klinknagels te verwijderen en de hoeklijntjes vast te klinken aan de bufferbalk.

Maar met 2 enlargeplaten, het dwarsenlarge en de bufferbalken kun je het enlarge eens in elkaar gaan zetten en zie je iets ontstaan. Nog lang geen "Bello" maar toch. Het begin is gemaakt.

Deel II

Weer wat zaterdagen zijn voorbij gegaan dus is er wel wat nieuws te melden over de loc. Op de enlargeplaten zijn inmiddels de scheenstukken geklonken en het profiel om de dekplaat te monteren is bevestigd.

Dan begint het enlarge ergens op te lijken en zien wij er al snel een loc in maar iemand anders zou denken "wat is dat?". Een van de kenmerken van een loc zijn natuurlijk de buffers. En met een bufferbalk die klaar is staat het leuk om daar ook al de buffers op te bevestigen. Het oog wil ook wat.

Dus draaien. Dat is waar het 1 jaar geleden ook mee begon. Het leren draaien onder leiding van Jan Gravemaker. Om te oefenen heb ik eerst een as gedraaid van staal en later een buffer uit aluminium. Verschillende materialen met allemaal hun eigen eigenschappen. Ook moest ik de machine leren kennen maar merkt dat me dat steeds beter af gaat. Al doende leert men en gaat het fout dan doe je het opnieuw.

Uiteindelijk werden er voor de loc 4 buffers gedraaid van staal. Op de foto ziet u er 2 afgebeeld.

Deel III

Inmiddels is de dekplaat op het enlarge geklonken en aan de achterzijde is nog een 6mm dikke trekplaat gekomen die tussen de enlargeplaten in zit en het geheel nog stugger maakt. Het enlarge nu klaar om de uitsparingen voor de lagerblokken na te frezen.

Hiervoor is het enlarge opgespannen en met een frees van 20mm dikte zijn zowel in de hoogte als in de breedte de uitsparingen op maat gemaakt.

Tijdens het frezen zijn nog extra tussenplaatjes van 6mm staal met lijmklemmen tussen de enlargeplaten bevestigd voor extra stabiliteit. Helaas ben ik vergeten een foto te maken maar met dank aan Jan Gravemaker is alles goed afgelopen, zijn de uitsparingen voor de lagerblokken op maat en is de basis, het enlarge, nu klaar.

De lagerblokken maak ik van gietijzer. Hierbij wijk ik qua uitvoering af van de tekeningen. In plaats van blokken met een bronzen bus ga ik in mijn blokken kogellagers plaatsen. Per blok komen er 2 lagers in die gesmeerd en spatdicht zijn. Begonnen ben ik met een stuk rond gietijzer. Heb de uitsparingen voor de lagers en de as gedraaid en vervolgens een doorn gemaakt waar het blok op kan worden gespannen. De doorn is in een verdeelapparaat geplaatst en de lagerblokken zijn op maat gefreesd; in dit geval rechthoekig. De foto laat de 3 stadia zien; rond gietijzer, de uitsparingen voor de kogellagers en de as en uiteindelijk het rechthoekig lagerblok.

Deel IV

De zomer is weer voorbij. Een mooie zomer en een succesvol rijseizoen. Voor de zomer heb ik een begin gemaakt met het maken van de wielen onder begeleiding van Jan Gravemaker. In 2 van de 6 wielen zijn inmiddels de spaken gefreesd; de andere 4 inclusief bouwverslag volgen. Gezien het feit dat dit een hele klus is moet ik weer wat moed verzamelen voor de volgende wielen en kan het nog even duren. Dit kort bouwverslag gaat over waar ik in de zomerperiode mee bezig ben geweest: de lampen. Als je namelijk zo veel spaken moet frezen is het leuk om tussendoor een ander klusje te doen. De loc wordt voorzien van 3 lampen.

Op de achterwand is een cilinder gesoldeerd en aan de voorzijde van de cilinder komt een messing ring (foto 4) welk wordt voorzien van glas (of kunststof) en wat de lamp afsluit. Op de cilinder is een voetje aangebracht zo dat de lamp ook kan staan. Aan de bovenzijde is aan de cilinder een handvat gemaakt. Kleine details maken het handvat een stuk mooier. Het handvat is om de messing "toren" van de lamp gebogen.

De "toren" (foto 5) die normaal er voor zorgt dat er voldoende zuurstof in een olielamp komt en deze blijft branden is gemaakt uit vierkant messing. Als eerste in de diameter van de cilinder, in dit geval rond 30mm, in het uiteinde van het vierkant gefreesd. Toen in de vierklauw gespannen en de bovenkant met verschillende diameters rond afgedraaid.

De messing ring wordt met schroefjes (m1,6) vastgezet op de cilinder. In de cilinder komt een spiegel te zitten en om het geheel netjes af te werken volgt nog de uitdaging er een lampje in te krijgen. Het geheel (foto 6) moet nu worden schoongemaakt en kan dan in de grondwerf gespoten worden.

